

Diarienummer: KS-2026/284

Handläggare: Allar Piirsoo, Allmänutredare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Avsiktsförklaring med Arlandaregionen om köp av fossilfritt bränsle vid flygresor

Förslag till beslut

Knivsta kommun beslutar att ingå en avsiktsförklaring inom Arlandaregionen om att klimatreducera kommunens tjänsteresor med flyg till 100 procent genom köp av hållbart flygbränsle (SAF) via Swedavia.

Sammanfattning av ärendet

Knivsta kommun har i Vision 2040 samt genom åtaganden inom Länsstyrelsens Färdplan för ett hållbart län förbundit sig att arbeta för minskad klimatpåverkan och mer hållbara transporter. Ett sätt att bidra till detta är att signera avsiktsförklaring med övriga kommuner i Arlandaregionen om inköp av hållbart flygbränsle (SAF). Kommunens tjänsteresor med flyg uppgår i genomsnitt till cirka 20 resor per år, vilket motsvarar en uppskattad flygsträcka om cirka 10 580 kilometer. För att kompensera för dessa resor bedöms kommunen behöva köpa cirka 500 liter SAF per år. Åtgärden bedöms bidra till att minska klimatpåverkan från kommunens tjänsteresor och ligger i linje med kommunens hållbarhetsmål.

Ärendets uppkomst och historik

Rättslig utredning

Åtgärden bedöms rymmas inom den kommunala kompetensen då den avser kommunens interna verksamhet och arbete med miljö och hållbar utveckling. Enligt kommunallagen (2017:725) får kommunen hantera frågor av allmänt intresse med koppling till den egna organisationen och dess verksamhet, såsom tjänsteresor. Beslutet är även förenligt med den inriktning som kommunen har fastställt genom sina övergripande mål och strategier.

Lagstöd

Kommunallagen (2017:725) utgör det grundläggande stödet genom att ge kommunen handlingsutrymme i frågor av allmänt intresse. Därtill är miljöbalken (1998:808) relevant, särskilt dess allmänna hänsynsregler som betonar att

miljöpåverkan ska förebyggas och begränsas. Sammantaget ger regelverken stöd för åtgärder som minskar klimatpåverkan i den egna verksamheten.

Interna styrdokument

Åtgärden ligger i linje med Vision 2040 och kommunens ambition att utvecklas hållbart. Den knyter an till mål och budget där klimathänsyn och hållbara transporter prioriteras. Vidare stödjer förslaget genomförandet av kommunens åtaganden inom den regionala färdplanen och bidrar till att omsätta övergripande mål i praktiska åtgärder.

Utredning

Knivsta kommun har antagit en ny vision som bland annat slår fast att kommunen ska vara en grön och hållbar plats att leva och verka i, samt ett samhälle som aktivt motverkar och hanterar klimatförändringar.

Länsstyrelsen har tagit fram en så kallad *Färdplan för ett hållbart län*. Den består av fyra regionala åtgärdsprogram inom olika områden. Varje aktör väljer själv vilka av färdplanens åtgärder man vill engagera sig i och arbeta med.

Åtgärderna enligt denna avsiktsförklaring med övriga kommuner inom Arlandaregionen om inköp av SAF-bränsle är ett steg på vägen för att uppnå både kommunens mål enligt *Knivsta Vision 2040* samt de hållbarhetslöften som kommunen har åtagit sig genom *Färdplan för ett hållbart län*.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Under den senaste mandatperioden har det i genomsnitt genomförts cirka 20 flygresor per år i tjänsten, till en total kostnad om cirka 70 000 kronor per år.

Den totala flygsträckan per år uppgår därmed till cirka 10 580 km. Det innebär att Knivsta kommuns bränsleförbrukning är ungefär 349 liter jetbränsle.

SAF (Sustainable Aviation Fuel)

Trafikverket arbetar aktivt för att främja övergången till hållbara flygbränslen som en del av strategin för att minska transportsektorns klimatpåverkan.

SAF (Sustainable Aviation Fuel) är ett förnybart flygbränsle som ofta framställs av restprodukter, exempelvis använd matolja, avfall eller skogsrester.

SAF är ett så kallat "drop-in"-bränsle, vilket innebär att det kan användas i dagens flygplan utan tekniska anpassningar och blandas med konventionellt jetbränsle. I dagsläget används SAF vanligtvis i blandningar med fossilt bränsle, ofta upp till 50 procent SAF.

För att kompensera för de 20 flygresor som genomförs inom Knivsta kommun per år uppskattas att kommunen behöver köpa cirka 500 liter SAF per år. Vilket motsvarar ungefär 10 000 – 15 000 kr per år.

Massbalansprincipen

Swedavia använder sig av massbalansprincipen för att hantera och redovisa hållbart flygbränsle. Eftersom det hållbara bränslet blandas med fossilt bränsle i det befintliga distributionssystemet, säkerställer massbalansprincipen att en köpare (kommunen som köper hållbara tjänsteresor) kan tillgodoräkna sig miljöfördelar med en viss mängd hållbart bränsle, även om det fysiskt inte tankas i just det specifika flygplan som de flyger med.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-04-17

Avsiktsförklaring om köp av fossilfritt bränsle, SAF

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒ Nej ☐

Beslutet bedöms ha en indirekt positiv påverkan på barn genom minskad klimatpåverkan från kommunens tjänsteresor. Ett minskat utsläpp av växthusgaser bidrar till en bättre miljö och hälsa för nuvarande och kommande generationer. Åtgärden ligger i linje med barnets bästa ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv. Inga negativa direkta konsekvenser för barn har identifierats. Barn påverkas inte direkt av genomförandet eller kostnaderna. Sammantaget bedöms beslutet vara förenligt med barnets bästa.

Hur har barns bästa beaktats?

2. Beskriv eventuella intressekonflikter.

3. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒